

REVISTA LIDHJA

NË KËTË BOTM

ËSHTË PËRFSHIRË

INFORMIMI I PËRGJITHSHËM

MBI

AKTUALITETIN

ARTIN

SPORTIN

TEKNOLOGJINË

TURIZMIN

NATYRËN

SHËNDETIN

MODËN

KULTURËN

SPECIALE

PROJEKT

TEMA:

REVISTA E SHKOLLËS

LËNDA:

GJUHË SHQIPE

SHKOLLA:

LIDHJA E PRIZRENIT

PUNUAN

STIVEN

ARIFAJ

KLASA:

IXc

PRANOI:

XHEVAHIRE KODRA

TEKNOLOGJIA

- **Google** ka prezantuar **Pixel 8a**, modelin më të lirë në sërën **Pixel 8**. Kjo telefon ka një dizajn të përmirësuar në krahasim me paraardhësin e tij. Skajet katrore janë zëvendësuar me qoshe të rrumbullakosura, ndërsa pjesa e pasme plastike dhe korniza prej alumini kanë një teksturë të lëmuar mat. **Pixel 8a** ka një ekran OLED 6.1 inç me rezolucion 1080 x 2400p dhe shpejtësi të rifreskimit 120 Hz, ofron një ndriçim maksimal deri në 2000 nits. Në pjesën e përparme të kamerës, **Pixel 8a** ka një sensor kryesor 64MP f1.89 dhe një 13MP f2.2 ultra të gjerë në pjesën e pasme. Ka gjithashtu një kamerë selfie 13MP f2.2 në pjesën e përparme. Të gjitha kamerat mund të regjistrojnë 4K 30 fps, dhe kamerat e pasme gjithashtu mund të regjistrojnë 4K 60 fps.

Pixel

8a mundësohet nga çipi i **Google Tensor G3** dhe procesori i sigurisë **Titan M2**. Ka gjithashtu 8 GB memorie **LPDDR5x**, me një zgjedhje prej 128 GB ose 256 GB memorie **UFS 3.1**. Gjithçka mundësohet nga një bateri **4492 mAh**, me mbështetje për karikim të shpejtë 18 W dhe karikim me valë Qi. **Pixel 8a** ka një çmim prej **550 euro** për modelin 128 GB dhe **610 euro** për modelin 256 GB. Telefoni do të dalë në shitje nga 14 maji.

- **Rreziqet e IA:** Në këtë artikull diskutohen rreziqet që vijnë nga përdorimi i modeleve të avancuara të inteligjencës artificiale (IA) nga aktorët e gabuar, siç janë Kina dhe Rusia.
- **Manipulimi dhe Dezinformata:** Shqetësimet përfshijnë krijimin e materialeve të manipuluar dhe përhapjen e dezinformacionit përmes rrjeteve sociale, duke përdorur teknologjinë e IA-së.

- **Armët Biologjike dhe Kibernetike:** Ekziston frika se IA mund të përdoret për të krijuar armë biologjike të fuqishme ose për të ndihmuar në planifikimin dhe kryerjen e sulmeve kibernetike.
- **Masat Mbrojtëse:** Administrata e presidentit Joe Biden po planifikon të vendosë masa mbrojtëse përreth modeleve të avancuara të IA-së për të mbrojtur teknologjinë nga aktorët e huaj të këqij.

ARTI

- **Peizazhi pas Mona Lizës** së Leonardo da Vinçit ka ndezur debate të pafundme, me disa historianë arti që këmbëngulin se pamja e sfondit është imagjinare dhe e idealizuar, ndërsa të tjerë flasin për vendndodhje specifike në Itali.
- Tani një gjeologe dhe historiane e artit e Rilindjes beson se më në fund ka zgjidhur misterin e një prej pikturave më të

famshme në botë. Ann Pizzorusso kombinoi dy fushat e saj të ekspertizës për të zbuluar se **Leonardo da Vinci pikturoi disa tipare të njohura të qytetit Lecco**, në brigjet e liqenit Como në rajonin e Lombardisë në Italinë veriore.

- Pizzorusso ka krahasuar urën, vargmalin dhe liqenin e Leonardos të parë në pikturën e Mona Lizës me urën e tij Azzone Visconti të shekullit të 14-të, Alpet jugperëndimore me pamje nga zona dhe liqeni Garlate, i cili dihet se është vizituar nga piktori i famshëm 500 vjet më parë.
- Ngjashmëritë janë të pamohueshme, tha ajo. *“Jam shumë e emocionuar për këtë.”*
- Teoritë e mëparshme të vitit 2011 thanë se ura dhe rrugët në sfond janë nga Bobbio, një qytet i vogël në Italinë veriore, ndërsa një teori e vitit 2023 thoshte se ishte një urë e vendosur në provincën e Arezzo në Itali.
- *“Ura me hark ishte e përhapur në të gjithë Italinë dhe Evropën dhe shumë ishin shumë të ngjashme. Është e pamundur të përcaktohet një vendndodhje e saktë vetëm nga një urë. Të gjithë flasin për urën dhe askush nuk flet për gjeologjinë.*
- *Gjeologët nuk shikojnë pikturat dhe historianët e artit nuk shikojnë gjeologjinë,”* tha Pizzorusso.
- *“Historianët e artit kanë thënë se Leonardo ka përdorur gjithmonë imagjinatën e tij, por ju mund t’ia tregoni këtë foto çdo gjeologu në botë dhe ai do të thotë atë që them unë për Lecco-n. Edhe një jo gjeolog tani mund t’i shohë ngjashmëritë.”*
- Ajo vuri në dukje se shkëmbinjtë në Lecco janë gurë gëlqerorë dhe se Leonardo i pikturoi shkëmbinjtë e tij në ngjyrë gri-të bardhë. Më tej, ajo shtoi se, ndryshe nga qyteti Lecco, as qyteti i Bobbio dhe as Arezzo nuk kanë liqen

SPORTI

•Finalja e Ligës së Kampionëve:

Borussia Dortmund mund të fitojë më shumë para nëse humbet finalen e Ligës së Kampionëve kundër Real Madridit.

•**Ruga e Dortmundit:** Ekipi gjerman ka pasur një rrugëtim të jashtëzakonshëm, duke eliminuar Paris Saint-Germainin në gjysmëfinale¹.

•**Klauzola e Bellingham:** Një klauzolë në marrëveshjen e transferimit të Jude Bellingham tek Real Madrid mund të aktivizohet nëse Dortmundi humbet, duke detyruar Real Madridin të paguajë pesë milionë euro shtesë².

•**Fitimet Potenciale:** Nëse Dortmundi humbet, do të përfitojë gjithsej 22.5 milionë euro, ndërsa nëse fiton, do të marrë 20 milionë euro³.

•Takimi Perez-Modric-Kroos:

Presidenti i Real Madridit, Florentino Perez, ka planifikuar një takim të jashtëzakonshëm me dy yjet e klubit, Luka Modric dhe Toni Kroos, për të diskutuar të ardhmen e tyre në klub.

•Fituesit e Ligës së Kampionëve:

Real Madrid fitoi një tjetër finale të Ligës së Kampionëve, duke mposhtur Bayern Munichun me rezultat të përgjithshëm 4-3 dhe do të luajë kundër Borussia Dortmundit për titullin e 15-të të kampionit të Evropës.

•**E ardhmja e lojtarëve:** Ka pasiguri në lidhje me qëndrimin e Modric dhe Kroos në Madrid, pasi kontratat e tyre skadojnë më 30 qershor¹. Marca raporton se ka ende kohë për ofertat e zgjatjes së kontratave.

•**Besimi i Ancelottit:** Trajneri Carlo Ancelotti ka shprehur besimin e tij

te dy legjendat e klubit dhe dëshiron që ata të qëndrojnë nëse do të pyetj.

- Real Madrid do të njoftojë transferimin e Kylian Mbappe pas përfundimit të finales së Champions League më 1 qershor ndaj Borussia Dortmund, siç raporton “The Athletic”.
- Pas shumë spekulimeve, francezi i dha fund thashethemeve për të ardhmen e tij, ku i dha lamtumirën klubit parizien nëpërmjet publikimit të një video-mesazhi në rrjetet sociale.
- Real Madridi është favoriti i vetëm për të transferuar francezin. Pas trantativave të dështuara në 2022, duket se ka ardhur momenti ideal për të marrë në ekip një kampion bote si Mbappe.
- Duke qenë se klubi madrilen nuk kërkon të largojë fokusin nga fusha e lojës, do të zyrtarizojë francezin pas finales së Ėmbley, ku edhe situata mund të jetë më e relaksuar në rast triumfi ndaj Dortmundit.

DITA E SHËN GJERGJIT

- Në Shqipëri, si në shumë vende të Ballkanit, u festua Dita e Shën Gjergjit.
- Kjo festë pagane që kremtohet me 6 maj sipas kalendarit gregorian shënon ardhjen e pranverës në mënyrën më festive të mundshme.

- Festa e Shën Gjergjit bashkon katolikë, ortodoksë dhe muslimanë të cilët besojnë se ajo sjell gëzim dhe begati. Traditat festive janë të larmishme në secilin prej vendeve ku festohet.

GJALLESAT NË ZHDUKJE

TURIZMI

- “Le Figaro” fton lexuesit të vizitojnë Shqipërinë: Male, lugina dhe lumenj, natyrë e egër për aventura.

“Male spektakolare, lugina të egra, lumenj të pazbutur. Në Shqipëri për një arratisje të egër.”

Me këtë titull, gazeta e njohur franceze “Le Figaro” i ka kushtuar një reportazh të gjatë natyrës shqiptare dhe hapjes së saj për turistët e huaj.

Gjallesa në zhdukje janë për shembull leopardi, orangotangu, gorilla, peshku i kuq, breshka, tigri, delfinet, rinoceronti, elefanti, tigri siberian dhe panda e kuqe [Orangutangu] i Sumitres është ndër speciet më të rrezikuara midis aljemeve. Gjendet vetëm në provincat veriore dhe perëndimore të Sumatrës, në Indonezi.

Fatkeqësisht ai po humb shpejt habitatin e tij natyror, për shkak të vendbanimeve të njerëzve. Janë në rrezik zhdukje sepse po zhduken kaq shpejt për arsye të alienate.

Peshku i kuq
Breshka
Tigri
Leopardi
Delfinë
Rinoceronti
Tigri Siberian
Panda e kuqe

Me një foto nga Parku Kombëtar i Luginës së Vjosës, gazetari francez Christophe Migeon, e quan atënjë lumë të lirë dhe krenari të Shqipërisë.

Në reportazh theksohet se peripecitë e historisë shqiptare mbajtën një pjesë të madhe të vendit larg zhvillimit për gati gjysmë shekulli.

Sot Shqipëria, sipas “Le Figaro” po u hapet dalëngadalë udhëtimeve të ecjes në natyrë dhe aventurave.

Ajo që gazetarit francez i bën përshtypje është ruajtja ende e traditave vendase pavarësisht varfërisë dhe diktaturës së egër apo dhe modernizimit që erdhi pas hapjes me botën. Shkrimi i prestigjiozes franceze është një ftesë për lexuesit e saj për të vizituar vendin tonë, jo vetëm për plazhet e bukur, por edhe për malet, njerëzit, kulturën dhe historinë. Ishin mbi 126 mijë francezë që vizituan vendin në 2023 me një rritje të fortë prej 60% më shumë se një vit më parë. Në vazhden e jehonës që po bën turizmi shqiptar këtë fundjavë, vjen një shkrim edhe nga austriakja “Kronen Zeitung” e cila gjithashtu e konsideron vendin tonë një destinacion të ri në Mesdhe.

“Nëse kërkon diçka ndryshe, nuk duhet të humbisni Shqipërinë si një alternativë në Mesdhe. Vendi ende i panjohur ballkanik është lehtësisht i arritshëm, dhe dukshëm më pak i mbushur me njerëz”, shkruan e përditshmja austriake.

KULTURA

- Filmi më i fundit “Guximi”, distribucion i “TopChannel Films” është një film që përmban aksion, romancë, dramë dhe krim. Guximi është një djalë i ri i dashuruar pas Laurës, por vajza fsheh një të vërtetë të hidhur. Mania për një stil jetese të caktuar e ka shtyrë të përfshihet në një marrëdhënie të hapur me Luanin, një burrë të moshuar, i cili i ofron vajzës së re jo vetëm para, por edhe pushtet.
- Në rolet kryesore shfaqen koloset e kinemasë Shqiptare si: Myzafer Zifla, Bujar Asqeriu, Mehdi Malka, Natasha Sela, Drilon Hoxha, Lorenc Kaja, Mimoza Marjanaku, Livia Lozi, Ardit Zela dhe shumë të tjerë.

MODA SHËNDETI

Modelja me sindromën Down që synon të ndryshojë pikëpamjen e industrisë së modës

Beth Mattheës, 23 vjeç, nga Swansea, është një nga të paktat modele që merr pjesë në një event ndërkombëtar të modës siç është “London Fashion Week”. Që nga viti 2022 ajo ka pozuar për Cosmopolitan dhe ishte e ftuar të ecte në tapetin e Festivalit të Filmit në Venecia, shkruan BBC.

- Shkencëtarët e pohojnë, pluhuri i gomave të makinës problem serioz për shëndetin
- Komponimet nga të cilat prodhohen gomat përfshijnë gomat natyrale dhe sintetike, karbonin e zi, silicën, vajrat dhe produktet me bazë vaji, rrëshirat, squfurin, përsheptuesit e vullkanizimit dhe shumë aditivë dhe përmirësues të tjerë kimikë. Megjithatë, shkencëtari Thilo Hofmann theksoi se nuk ka rregulla që i kufizojnë prodhuesit të shtojnë përbërës të caktuar në përzierje.
- E rëndësishme është se komponimet toksike mund të hyjnë në rrugët ujore, duke rrezikuar florën dhe faunën që jetojnë atje.
- Kimikatet që lahen nga plastika, duke përfshirë gomat e mbeturinave, mund të paraqesin në afat të gjatë një rrezik edhe më të madh për mjedisin dhe shëndetin e njeriut sesa vetitë fizike të vetë grimcave.

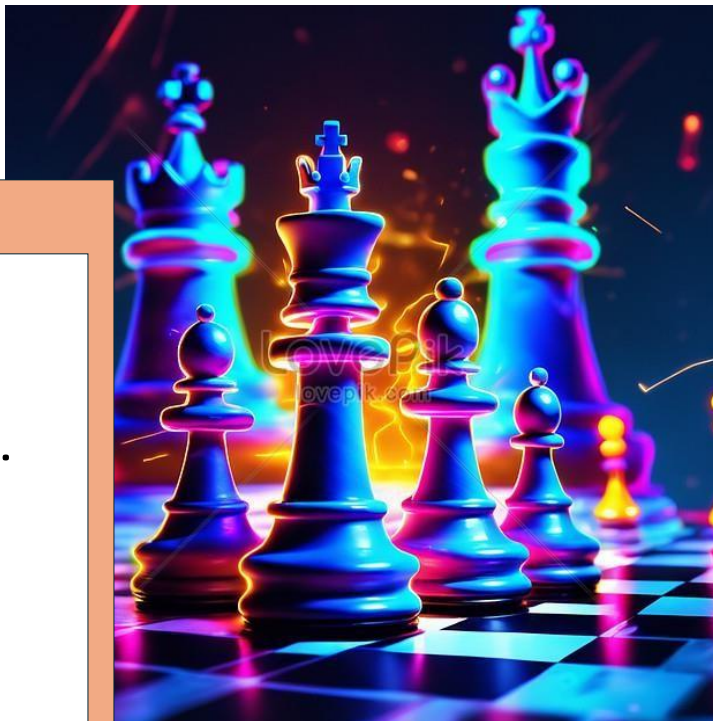
AUTOMOBILET

- **Arritje e madhe e kompanisë kosovare Illyriannë SHBA, programi eShkollori fillon zbatimin në shtetin e Texas**
- Së shpejti, tregu i automobilëve luksozë mund të ketë një makinë të projektuar nga një kompani shqiptare. Kompania “Arrera Automobili”, në pronësi të një shqiptari planifikon të fusë në prodhim super veturën të quajtur Illyrian Pure Sport, e cila pritet të ketë një motor të madh me një fuqi prej 840 kuaj fuqi.

KAMPIONATI I SHAHUT

- Në shkollën tonë çdo vit organizohet kampionati i shahut. Ky kampionat zhvillohet ndërmjet nxënësve të shkollës tonë. Në këtë kampionat morën pjesë nxënës të të gjitha moshave dhe klasave. Gjithashtu kishte një pjesëmarrje më të madhe të vajzave në krahasim me vitet e kaluara. Kjo tregon se fryma e sportit dhe edukimit fizik është përhapur në shkollën tonë në të dyja gjinitë. Ky aktivitetet organizohet çdo vit nga mësuesit dhe drejtoria e shkollës në bashkëpunim me nxënësit.

SPECIALE

KONKURSI I GJUHËS SHQIPE 2024

- Si nismë për '2024 Viti i Gjuhës Shqipe', rreth 11 mijë nxënës të klasave të 9-ta në të gjithë vendin zhvilluan Konkursin Kombëtar të Gjuhës Shqipe.
- Si 'Viti i Gjuhës Shqipe', 2024 iu përkushtua ruajtjes së saj si trashëgimi e identitetit kombëtar. Këtë vit 11 mijë nxënës të klasave të 9-ta në të gjithë vendin ishin pjesë Konkursit Kombëtar të Gjuhës Shqipe.

Ata iu nënshtruan rubrikave të njohurive për Gjuhën Amtare, për shkrimin e saj mbi një tekst letrar, krijimin e një poezie, recitimin, kuiz, përfshirjen dhe argumentimin në debate të ndryshme apo edhe përshkrimin e një imazhi. Faza e parë e këtij konkursi ishte mes klasave brenda së njëjtës shkollë.

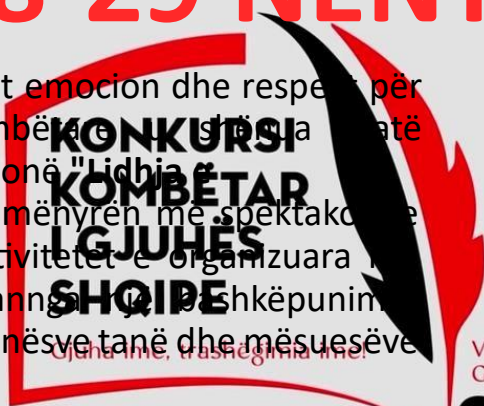
"Konkursi sot është në nivel shkollash midis klasave, klasa fituese më pas konkurren në nivel shkollash, dhe më pas në nivel kombëtarë. "Shpresojmë ta kemi përfaqësimin dinjitoz në rang kombëtarë, pasi Elbasani është një ndër qytetet fituese në këtë konkurs, sepse është djepi i arsimit edhe identifikohet si qyteti i arsimtarëve" tha Arjana Shella, drejtoreshë e shkollës 9-vjeçare "Jorgji Dilo"

Mbi 11 mijë nxënës të klasave të 9-ta nga e gjithë Shqipëria "u takuan" me nisjen e Konkursit Kombëtar të Gjuhës Shqipe! Konkursit Kombëtar i Gjuhës Shqipeu zhvillua fillimisht në nivele lokale dhe më pas kombëtare. 16 ekipet më të mira u përballën në gjysmëfinalet, dhe finale shkuan shkollat "Jeronin de Rada" dhe "Rilindja" shkolla e cila fitoi konkursin.

Ky konkurs, sipas Ministres së Arsimit Ogerta Manastirliu, synon të nxisë ndjenjën e krenarisë dhe përkatësisë tek fëmijët që nga moshën e vogël, duke i motivuar për të zbuluar thellësitë e gjuhës dhe letërsisë shqipe.

28-29 NËNTORI

- Në një atmosferë plot emocion dhe respekt për historinë tonë kombëtare, shkollat patën aktivitetit që shkolla jonë "Lidhja e Prizrenit" mbajti në mënyrë me spektakolare dhe frymëzuese. Aktivitetet e organizuara në këtë rast u realizuan në një shkëpunim mahnitshëm mes nxënësve tanë dhe mësuesëve.

VITI I
GIJHËS SHQIPE
2024

- Aktiviteti u hap me recitime të ndjeshme të poezive për lirinë. Nxënësit treguan shkëlqimin e tyre në artin e këndimit dhe të interpretimit,

duke përcjellë poezitë e mrekullueshme me në thelb identitetit kombëtar.

- Vallet tradicionale shqiptare sollën një grimcim të rrallë të kulturës sonë, ku hapat e koreografisë u bashkuan me tingujt e frymëzuar nga trashëgimia jonë e lavdishme.
- Por emocioni nuk ndaloj aty. Bashkëbisedimi i nxënësve me veteranët e luftës të cilët kishin përjetuar luftën për liri dhe përpjekjet e popullit heroik shqipëtar për të mbrojtur kombintonë të dashur.
- Në kulmin e ngjarjes, një prej momenteve më të rëndësishme ishte shfaqja e një dokumentari të veçantë mbi historinë e Shqipërisë. Realizuar me pasion dhe përkushtim nga dy nxënës të shkollës sonë, ky dokumentar shënjestroi zemrat tona dhe na bëri të ndjehemi krenarë për trashëgiminë tonë historike.
- Ky aktivitet për pavarsinë ishte më shumë se një ceremoni. Ishte një përvojë që na bëri të ndjehemi të lidhur thellë me identitetin tonë kombëtar, dhe të përgatitur për të sfiduar dhe përmbushur detyrat tona ndaj vendit tonë në të ardhmen. Në këtë ditë të veçantë, ne rindërtuam lidhjet me të kaluarën, dhe u frymëzuam për të ndriçuar të ardhmen tonë me vlerat dhe guximin tonë shqiptar.

